

Godkännande av bokslutet 2023 och beviljande av ansvarsfrihet

RN 30.05.2024 § 73

Stadsstyrelsen har undertecknat bokslutet för 2023 och överlåtit det till revisorn för granskning. Enligt 125 § i kommunallagen ska revisorn avge en revisionsberättelse till fullmäktige med en redogörelse för resultaten av revisionen. I berättelsen fastställs huruvida bokslutet kan godkännas och ansvarsfrihet beviljas de redovisningsskyldiga.

Förslag

Revisionsnämnden överlämnar revisionsberättelsen till stadsfullmäktige för kännedom och tar ställning till

- huruvida bokslutet för 2023 kan godkännas
- huruvida medlemmarna i de organ som skött stadens förvaltning och de ledande tjänsteinnehavarna inom uppgiftsområdena kan beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2023.

Paragrafen justeras omedelbart.

Beslut

Ärendet "Godkännande av bokslutet 2023 och beviljande av ansvarsfrihet" behandlades undantagsvis före ärendet "Utvärderingsberättelsen 2023".

Revisionsnämnden föreslår stadsfullmäktige att bokslutet för 2023 godkänns.

Revisionsnämnden föreslår stadsfullmäktige att det ska utföras en särskild granskning av stadens upphandlingar. Om stadsfullmäktige godkänner utförandet av en särskild granskning kommer revisionsnämnden att begära tilläggsanslag för att låta utföra granskningen.

Revisionsnämnden föreslår stadsfullmäktige att ansvarsfrihet kan beviljas först om det vid den särskilda granskningen inte framkommer några omständigheter som utgör hinder för beviljande av ansvarsfrihet.

FM 12.06.2024 § 72

Bilaga nr 2.

Förslag

Stadsfullmäktige beslutar

- att bokslutet för 2023 godkänns
- att det ska utföras en särskild granskning av stadens upphandlingar. Om stadsfullmäktige godkänner utförandet av en särskild granskning kommer revisionsnämnden att begära tilläggsanslag för att låta utföra granskningen.
- att ansvarsfrihet kan beviljas först om det vid den särskilda granskningen inte framkommer några omständigheter som utgör hinder för beviljande av ansvarsfrihet.

Behandling	Stadsfullmäktiges ordförande konstaterade att revisionsnämnden har föreslagit fullmäktige att bokslutet ska godkännas, att det ska utföras en särskild granskning av stadens upphandlingar och att ansvarsfrihet ska beviljas först om det vid den särskilda granskningen inte framkommer några omständigheter som utgör hinder för beviljande av ansvarsfrihet. Stadsfullmäktiges ordförande konstaterade vidare att revisionsnämndens utgångsförslag, där ansvarsfrihet inte föreslås för de upphandlingsansvariga, leder i fullmäktige till att alla fullmäktigeledamöter med upphandlingsansvar är jäviga i behandlingen av ärendet. Fullmäktige är således inte beslutfört i ärendet. Fullmäktigegruppernas ordförande har gemensamt kommit överens om att återremittera ärendet till revisionsnämnden för ny beredning för att precisera vilka personer som omfattas av ansvarsfrihet. Stadsfullmäktiges ordförande frågade om stadsfullmäktige enhälligt kan godkänna en återremittering av ärendet till revisionsnämnden för ny beredning.
Beslut	Stadsfullmäktige beslutade enhälligt att återremittera ärendet till revisionsnämnden för ny beredning för att precisera vilka personer som omfattas av ansvarsfrihet.
RN 17.06.2024 § 93	Stadsfullmäktige behandlade godkännande av bokslutet för 2023 och beviljande av ansvarsfrihet på sitt sammanträde 12.6.2024. Stadsfullmäktiges ordförande konstaterade vidare att revisionsnämndens utgångsförslag, där ansvarsfrihet inte föreslås för de upphandlingsansvariga, leder i fullmäktige till att alla fullmäktigeledamöter med upphandlingsansvar är jäviga i behandlingen av ärendet. Fullmäktige är således inte beslutfört i ärendet. Ordförandena för fullmäktigegrupperna har gemensamt kommit överens om att återremittera ärendet till revisionsnämnden för ny beredning. Stadsfullmäktige beslutade enhälligt att återremittera ärendet till revisionsnämnden för ny beredning för att precisera vilka personer som omfattas av ansvarsfrihet.
Förslag	Beslutsförslaget läggs fram på sammanträdet.
Beslut	Revisionsnämnden föreslår stadsfullmäktige att bokslutet för 2023 godkänns. Revisionsnämnden föreslår stadsfullmäktige att det ska utföras en särskild granskning av stadens upphandlingar 2023 som överskrider det nationella tröskelvärdet samt anknytande upphandlingsprocesser. Om stadsfullmäktige godkänner utförandet av en särskild granskning kommer revisionsnämnden att begära tilläggsanslag för att låta utföra granskningen. Revisionsnämnden har med avvikelse från revisionsberättelsen beslutat att rekommendera att ansvarsfrihet inte ska beviljas för de upphandlingsansvariga. Lovisa fick en anmärkning (dnr KKV/83/14.00.60/2024) från Konkurrens- och konsumentverket 2.5.2024, enligt vilken staden inte har iakttagit upphandlingslagen vid upphandling av marksubstanser under 2022–2024.

Enligt revisorn har stickprovskontroller visat att staden kringgått sin konkurrens- och utsättnings-skyldighet även i en annan upphandling, som senare avbröts som olaglig. Staden har inte utarbetat en konkurrensutsättningskalender eller regler som skulle gälla all konkurrensutsättning. Staden har inte en kvalificerad upphandlingschef eller en person som skulle ha ansvar för att se över upphandlingsbegäranden och konkurrensutsättningsbehov. Dessa är betydande brister i en organisation av Lovisas storlek, där flera tjänsteinnehavare har omfattande upphandlingsbefogenheter. Rättigheter innebär alltid ansvar och skyldighet att följa lagen. Avsaknaden av konkurrensutsättning är en risk för staden, vilken kan leda till ekonomiska påföljder. Den kan också väcka misstankar om mutor och visa sig vara en orimligt stor skada för anseendet. Stadens verksamhet måste vara transparent och följa lagen.

Mot bakgrund av det ovanstående anser revisionsnämnden att ansvarsfrihet kan beviljas för nedanstående personer först då man genom den särskilda granskningen har kunnat åtgärda eventuella andra problem som beror på brister i upphandlingsförfarandena. Om inga andra brister framkommer vid den särskilda granskningen finns det goda skäl att avsluta diskussionen där.

Eftersom beslutet att inte bevilja ansvarsfrihet enligt revisionsnämnden huvudsakligen gäller de upphandlingsansvariga bör den särskilda granskningen också huvudsakligen gälla dem. Revisionsnämnden avgränsar begäran att inte bevilja ansvarsfrihet för 2023 att gälla de tjänsteinnehavare med upphandlingsansvar vars position enligt förvaltningsstadgan är följande:

Stadsdirektör

Förvaltningsdirektör
Dataförvaltningschef
Ekonomidirektör

Direktör för centralen för näringsliv och infrastruktur
Livskraftsutvecklare
Planläggningsarkitekt
Stadsgeodet

Lantmäteringenjör

Infrastrukturchef
Lokalchef
Ledande byggnadsinspektör

Byggnadsinspektör

Direktör för vattenaffärsverket

Enligt 95 § i Lovisa stads förvaltningsstadga svarar stadsdirektören, affärsverkets direktör och de ledande tjänsteinnehavarna inom centralerna och ansvarsområdena för att den interna kontrollen och riskhanteringen inom det egna området verkställs och lyckas samt utfärdar anvisningar till de underställda verksamhetsenheterna och ger rapporter i enlighet med stadsstyrelsens anvisningar. Cheferna för ansvarsområdena svarar för att riskerna vid enheten identifieras och bedöms och för att riskhanteringsåtgärderna genomförs och fungerar. De ger också rapporter i enlighet med stadsstyrelsens anvisningar. Koncernledningen svarar för

styrningen av koncernsammanslutningarna och för tillsynen över hur sammanslutningarnas interna kontroll och riskhantering är ordnad och hur de lyckats.

Revisionsnämnden föreslår att ansvarsfrihet beviljas för övriga redovisningsskyldiga än de som nämns ovan.

Paragrafen justerades omedelbart.

RN 25.06.2024 § 102

Stadsfullmäktige behandlade godkännande av bokslutet för 2023 och beviljande av ansvarsfrihet på sitt sammanträde 12.6.2024. Stadsfullmäktiges ordförande konstaterade vidare att revisionsnämndens utgångsförslag, där ansvarsfrihet inte föreslås för de upphandlingsansvariga, leder i fullmäktige till att alla fullmäktigeledamöter med upphandlingsansvar är jäviga i behandlingen av ärendet. Fullmäktige är således inte beslutad i ärendet. Ordförandena för fullmäktigegrupperna har gemensamt kommit överens om att återremittera ärendet till revisionsnämnden för ny beredning. Stadsfullmäktige beslutade enhälligt att återremittera ärendet till revisionsnämnden för ny beredning för att precisera vilka personer som omfattas av ansvarsfrihet.

Förslag

Beslutsförslaget läggs fram på sammanträdet.

Paragrafen justeras omedelbart.

Beslut

Revisionsnämnden föreslår stadsfullmäktige att bokslutet för 2023 godkänns.

Revisionsnämnden föreslår stadsfullmäktige att det ska utföras en särskild granskning av stadens upphandlingar 2023 samt anknytande upphandlingsprocesser. Om stadsfullmäktige godkänner utförandet av en särskild granskning kommer revisionsnämnden att begära tilläggsanslag för att låta utföra granskningen.

Revisionsnämnden har med avvikelse från revisionsberättelsen beslutat att rekommendera att ansvarsfrihet inte ska beviljas för de upphandlingsansvariga. Lovisa fick en anmärkning (dnr KKV/83/14.00.60/2024) från Konkurrens- och konsumentverket 2.5.2024, enligt vilken staden inte har iakttagit upphandlingslagen vid upphandling av marksubstanser under 2022–2024.

Enligt revisorn har stickprovskontroller visat att staden kringgått sin konkurrensutsättningsskyldighet även i en annan upphandling, som senare avbröts som olaglig. Staden har inte utarbetat en konkurrensutsättningskalender eller regler som skulle gälla all konkurrensutsättning. Staden har inte en kvalificerad upphandlingschef eller en person som skulle ha ansvar för att se över upphandlingsbegäranden och konkurrensutsättningsbehov. Dessa är betydande brister i en organisation av Lovisas storlek, där flera tjänsteinnehavare har omfattande upphandlingsbefogenheter. Rättigheter innebär alltid ansvar och skyldighet att följa lagen. Avsaknaden av konkurrensutsättning är en risk för staden, vilken kan leda till ekonomiska påföljder. Den kan också väcka misstankar om mutor och visa sig vara en orimligt stor skada för anseendet. Stadens verksamhet måste vara

transparent och följa lagen.

Mot bakgrund av det ovanstående anser revisionsnämnden att ansvarsfrihet kan beviljas för nedanstående personer först då man genom den särskilda granskningen har kunnat åtgärda eventuella andra problem som beror på brister i upphandlingsförfarandena. Om inga andra brister framkommer vid den särskilda granskningen finns det goda skäl att avsluta diskussionen där.

Eftersom beslutet att inte bevilja ansvarsfrihet enligt revisionsnämnden huvudsakligen gäller de upphandlingsansvariga bör den särskilda granskningen också huvudsakligen gälla dem. Revisionsnämnden avgränsar begäran att inte bevilja ansvarsfrihet för 2023 att gälla de tjänsteinnehavare med upphandlingsansvar vars position enligt förvaltningsstadgan är följande:

Stadsdirektör
Direktör för stadskanslicentralen/Förvaltningsdirektör
Dataförvaltningschef
Ekonomichef/Ekonomidirektör
Direktör för centralen för näringsliv och infrastruktur
Chef för stadsplaneringsavdelningen
Stadsgeodet eller de som ansvarar för uppgifterna
Infrastrukturchef
Lokalchef
Direktör för vattenaffärsverket

Enligt 93 § i Lovisa stads förvaltningsstadga svarar stadsdirektören, affärsverkets direktör och de ledande tjänsteinnehavarna inom centralerna och ansvarsområdena för att den interna kontrollen och riskhanteringen inom det egna området verkställs och lyckas samt utfärdar anvisningar till de underställda verksamhetsenheterna och ger rapporter i enlighet med stadsstyrelsens anvisningar. Cheferna för ansvarsområdena svarar för att riskerna vid enheten identifieras och bedöms och för att riskhanteringsåtgärderna genomförs och fungerar. De ger också rapporter i enlighet med stadsstyrelsens anvisningar. Koncernledningen svarar för styrningen av koncernsammanslutningarna och för tillsynen över hur sammanslutningarnas interna kontroll och riskhantering är ordnad och hur de lyckats.

Revisionsnämnden föreslår att ansvarsfrihet beviljas för övriga redovisningsskyldiga än de som nämns ovan.

Paragrafen justerades omedelbart.

FM 26.06.2024 § 83

Bilaga nr 2.

Förslag

Stadsfullmäktige beslutar

- att bokslutet för 2023 godkänns
- att det utförs en särskild granskning av stadens upphandlingar 2023 samt anknytande upphandlingsprocesser
- Om stadsfullmäktige godkänner utförandet av en särskild granskning

kommer revisionsnämnden att begära tilläggsanslag för att låta utföra granskningen.

– att ansvarsfrihet beviljas för övriga än de tjänsteinnehavare med upphandlingsansvar vars position enligt förvaltningsstadgan är följande:

Stadsdirektör
Direktör för stadskanslicentralen/Förvaltningsdirektör
Dataförvaltningschef
Ekonomichef/Ekonomidirektör
Direktör för centralen för näringsliv och infrastruktur
Chef för stadsplaneringsavdelningen
Stadsgeodet eller de som ansvarar för uppgifterna
Infrastrukturchef
Lokalchef
Direktör för vattenaffärsverket

– att ansvarsfrihet beviljas för ovan nämnda redovisningsskyldiga först då man genom den särskilda granskningen har kunnat åtgärda eventuella andra problem som beror på brister i upphandlingsförfarandena.

Behandling

Tf stadsdirektör Elina Amnell-Holzhäuser anmälde jäv (grund: intressejäv) och avlägsnade sig från mötessalen klockan 18.38 för den tid som ärendet behandlades.

Ekonomidirektör Fredrik Böhme anmälde jäv (grund: intressejäv) och avlägsnade sig från mötessalen klockan 18.38 för den tid som ärendet behandlades.

Direktören för centralen för näringsliv och infrastruktur Sari Paljakka anmälde jäv (grund: intressejäv) och avlägsnade sig från mötessalen klockan 18.38 för den tid som ärendet behandlades.

Chefen för småbarnspedagogik Sofia Hoff (närvarande: i egenskap av vikarie för direktören för centralen för bildning och välfärd) var sekreterare under behandlingen av ärendet.

Ledamot Juha Karvonen anmälde jäv (grund: 97 § i kommunallagen) och avlägsnade sig från mötessalen klockan 18.38 för den tid som ärendet behandlades.

Ekonomidirektör Böhme kallades tillbaka till mötet på gemensamt förslag av gruppordförandena för att presentera bokslutet. Ärendets behandling inleddes klockan 18.51 efter att Böhme hade avlägsnat sig från mötessalen efter bokslutspresentationen.

Paus klockan 19.29–19.36.

Stadsfullmäktiges andra vice ordförande Mia Heijnsbroek-Wirén lade fram följande ändringsförslag gällande andra punkten i utgångsförslaget:

- att det utförs en särskild granskning av de upphandlingar som centralen för näringsliv och infrastruktur genomförde 2023 samt anknytande upphandlingsprocesser

Ledamot Petri Hakasaari understödde Heijnsbroek-Wiréns ändringsförslag.

Stadsfullmäktiges andra vice ordförande Mia Heijnsbroek-Wirén lade fram följande ändringsförslag gällande fjärde punkten i utgångsförslaget:

- att ansvarsfrihet beviljas för andra än följande tjänsteinnehavare vid centralen för näringsliv och infrastruktur:

Direktören för centralen för näringsliv och infrastruktur
Chefen för stadsplaneringsavdelningen
Stadsgeodeten eller de som ansvarar för uppgifterna
Infrastrukturchefen
Lokalchefen

Ledamot Petri Hakasaari understödde Heijnsbroek-Wiréns ändringsförslag.

Ledamot Agneta Alm lade fram följande ändringsförslag gällande fjärde punkten i beslutsförslaget:

- att ansvarsfrihet inte beviljas för följande tjänsteinnehavare med upphandlingsansvar:

direktören för centralen för näringsliv och infrastruktur
infrastrukturchefen
stadsdirektören

Ledamot Kerstin Häggblom understödde Alms ändringsförslag.

Ledamot Kari Hagfors lade fram följande ändringsförslag gällande andra punkten i beslutsförslaget:

”Den särskilda granskningen utvidgas till att även omfatta bostadsmässorganisationen.”

Ledamot Antti Hovi understödde Hagfors ändringsförslag.

Ledamot Daniel Thomasson lade fram följande tilläggsförslag gällande andra punkten i beslutsförslaget:

”Som upphandlingar betraktas även inköps- och representationsfakturer.”

Ledamot Teemu Peräkylä understödde Thomassons tilläggsförslag.

Förhandlingspaus för gruppordförandena klockan 19.49–20.11
(ungdomsfullmäktigeledamöterna avlägsnade sig från sammanträdet klockan 19.51 under förhandlingspausen).

Första punkten i beslutsförslaget godkändes enhälligt.

Gällande andra punkten i beslutsförslaget hade två understödda ändringsförslag lagts fram och ställdes mot varandra:

OMRÖSTNING

Heijnsbroek-Wiréns ändringsförslag (JA): 8 (Wide Roger, Karlsson Håkan, Heijnsbroek-Wirén Mia, Fellman Annika, Hakasaari Petri, Mulli Eero, Parikka Kirsti, Stenberg Immo)

Hagfors ändringsförslag (NEJ): 21 (Karlsson Mikael, Liljestränd Tom, Baumgartner Pia, Thesslund Stefan, Björkman-Nystén Nina, Häggblom Kerstin, Karlsson Kim, Rosenberg Thomas, Isotalo Arja, Härmäläinen Satu, Lappalainen Kalevi, Kekkonen Jari, Lohenoja Meri, Laiho Pasi, Tähtinen Keijo, Hyvönen Petri, Peräkylä Teemu, Thomasson Daniel, Hagfors Kari, Hovi Antti, Hurtta Hanna, Länsipuro Janne)

Blankt: 5 (Hinttaniemi Jonna, Häggblom Kerstin, Alm Agneta, Sjöholm Markus, Andersson Otto)

Hagfors ändringsförslag vann omröstningen och ställdes mot andra punkten i utgångsförslaget.

OMRÖSTNING

Utgångsförslag (JA): 20 (Häggblom Kerstin, Alm Agneta, Rosenberg Thomas, Sjöholm Markus, Wide Roger, Karlsson Håkan, Isotalo Arja, Hämäläinen Satu, Lappalainen Kalevi, Kekkonen Jari, Lohenoja Meri, Laiho Pasi, Tähtinen Keijo, Heijnsbroek-Wirén Mia, Fellman Annika, Hakasaari Petri, Mulli Eero, Parikka Kirsti, Stenberg Immo, Andersson Otto)

Hagfors ändringsförslag (NEJ): 10 (Thesslund Stefan, Björkman-Nystén Nina, Karlsson Kim, Hyvönen Petri, Peräkylä Teemu, Thomasson Daniel, Hagfors Kari, Hovi Antti, Hurttä Hanna, Länsipuro Janne)

Blankt: 4 (Karlsson Mikael, Liljestrand Tom, Baumgartner Pia, Hinttaniemi Jonna)

Utgångsförslaget vann omröstningen.

Det röstades om Thomassons tilläggsförslag:

Utgångsförslag (JA): 24 (Baumgartner Pia, Thesslund Stefan, Hinttaniemi Jonna, Häggblom Kerstin, Alm Agneta, Karlsson Kim, Rosenberg Thomas, Sjöholm Markus, Wide Roger, Karlsson Håkan, Isotalo Arja, Hämäläinen Satu, Lappalainen Kalevi, Kekkonen Jari, Laiho Pasi, Tähtinen Keijo, Heijnsbroek-Wirén Mia, Fellman Annika, Hyvönen Petri, Hakasaari Petri, Mulli Eero, Parikka Kirsti, Stenberg Immo, Andersson Otto)

Thomassons tilläggsförslag (NEJ): 6 (Peräkylä Teemu, Thomasson Daniel, Hagfors Kari, Hovi Antti, Hurttä Hanna, Länsipuro Janne)

Blankt: 4 (Karlsson Mikael, Liljestrand Tom, Björkman-Nystén Nina, Lohenoja Meri)

Utgångsförslaget vann omröstningen.

Den tredje punkten i beslutsförslaget, vilken gällde ansökan om anslag, godkändes enhälligt.

Gällande den fjärde punkten i beslutsförslaget hade det lagts fram två ändringsförslag, så en omröstning förrättades.

OMRÖSTNING

Heijnsbroek-Wiréns ändringsförslag (JA): 5 (Wide Roger, Heijnsbroek-Wirén Mia, Fellman Annika, Hakasaari Petri, Mulli Eero)

Alms ändringsförslag (NEJ): 29 (Karlsson Mikael, Liljestrand Tom, Baumgartner Pia, Thesslund Stefan, Hinttaniemi Jonna, Björkman-Nystén Nina, Häggblom Kerstin, Alm Agneta, Karlsson Kim, Rosenberg Thomas, Sjöholm Markus, Karlsson Håkan, Isotalo Arja, Hämäläinen Satu, Lappalainen Kalevi, Kekkonen Jari, Lohenoja Meri, Laiho Pasi, Tähtinen Keijo, Hyvönen Petri, Peräkylä Teemu, Thomasson Daniel, Hagfors Kari, Hovi Antti, Parikka Kirsti, Stenberg Immo, Hurttä Hanna, Länsipuro Janne, Andersson Otto)

Blankt: 0

Alms ändringsförslag vann omröstningen och ställdes mot utgångsförslaget:

OMRÖSTNING

Utgångsförslag (JA): 15 (Thesslund Stefan, Isotalo Arja, Hämäläinen Satu, Lappalainen Kalevi, Kekkonen Jari, Lohenoja Meri, Laiho Pasi, Tähtinen Keijo, Hyvönen Petri, Peräkylä Teemu, Thomasson Daniel, Hagfors Kari, Hovi Antti, Hurttä Hanna, Länsipuro Janne)

Alms ändringsförslag (NEJ): 17 (Baumgartner Pia, Hinttaniemi Jonna, Björkman-Nystén Nina, Häggblom Kerstin, Alm Agneta, Karlsson Kim, Rosenberg Thomas, Sjöholm Markus, Wide Roger, Karlsson Håkan, Heijnsbroek-Wirén Mia, Fellman Annika, Hakasaari Petri, Mulli Eero, Parikka Kirsti, Stenberg Immo, Andersson Otto)

Blankt: 2 (Karlsson Mikael, Liljestrand Tom)

Alms ändringsförslag vann omröstningen.

Den sista punkten i beslutsförslaget godkändes enhälligt.

Beslut

Beslut enligt förslaget med beaktande av det godkända ändringsförslaget.

Tf stadsdirektören var frånvarande från sammanträdet klockan 18.38–21.01. Ekonomidirektören och direktören för centralen för näringsliv och infrastruktur avlägsnade sig från sammanträdet klockan 18.38. Ledamot Juha Karvonen var frånvarande från sammanträdet klockan 18.38–21.01.

RN 10.09.2026
492/00.03.01/2024

Förslag

Beslutsförslaget ges under sammanträdet.

Beslut